

Aftale om midlertidig arbejdsmarkedsydelse

Regeringen og Enhedslisten er enige om at videreføre den særlige uddannelsesordning i 2013 og tage yderligere nye initiativer, som sikrer forsørgelsesgrundlaget og en aktiv indsats for en stor gruppe ledige de kommende år. Aftaleparterne er enige om:

- **Forlængelse af den særlige uddannelsesordning.** Forlængelsen betyder, at personer, som opbruger retten til dagpenge eller den særlige uddannelsesordning i 2. halvår 2013, får ret til den særlige uddannelsesordning i op til 6 måneder, *jf. appendiks 1.*
- **Ny arbejdsmarkedsydelse.** Der indføres en ny midlertidig arbejdsmarkedsydelse pr. 1. januar 2014. Den midlertidige arbejdsmarkedsydelse udgør 60 pct. af det maksimale dagpengeniveau for ikke-forsørgere og 80 pct. for forsørgere. Arbejdsmarkedsydelsen er ikke afhængig af ægtefælleindkomst og familieformue.

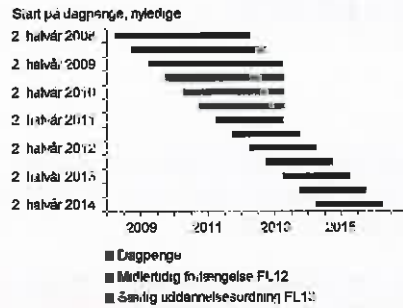
Den midlertidige arbejdsmarkedsydelse gives til personer, som har opbrugt dagpengere retten og/eller den særlige uddannelsesordning efter 1. januar 2014. Personer, der opbruger dagpengere retten i 1. halvår 2014, har ret til arbejdsmarkedsydelsen i op til 1¼ år. Varigheden af arbejdsmarkedsydelsen for personer, der opbruger dagpengere retten frem mod 2. halvår 2016, aftrappes gradvist, *jf. figur 1 og 2.*

Den samlede periode med dagpenge, særlig uddannelsesyndelse og den ny arbejdsmarkedsydelse kan højst udgøre 4 år.

- **Finansiering af aftalen.** De aftalte initiativer er fuldt finansierede, *jf. appendiks 3.*

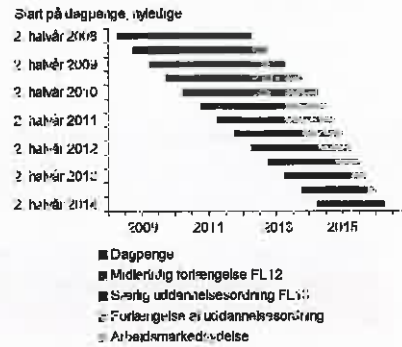
Figur 1

Eksisterende dagpengesystem inkl. forlængelser

Figur 2

Dagpengesystem med uddannelses- og arbejdsmarkedsydelse

Anm.: Det er fremstillingsmæssigt forudsat, at ledigheden er én sammenhængende periode. Forløbet vil kunne forlænges, hvis den ledige opnår midlertidig beskæftigelse i ledighedsforløbet. Det kan forlænge perioden med den midlertidige arbejdsmarkedsydelse med op til ½ år.

Regeringen og Enhedslisten er endvidere enige om, at der etableres en pulje på 72 mio. kr. i 2015 og 275 mio. kr. i 2016. Puljen skal anvendes til styrket indsats inden for:

- Grøn omstilling og grønne job.
- Uddannelsesløft af ufaglærte.
- Udsatte børn og familier, herunder en særlig uddannelsesindsats.

Der iværksættes drøftelser mellem parterne om den nærmere udmøntning i efteråret 2013.

Regeringen og Enhedslisten er endvidere enige om at gennemføre en justering af tilbuddet om danskuddannelse for voksne udlændinge ved en mere fokuseret undervisning til arbejdstagere, studerende og au pairs, øget længde af uddannelsesretten for flygtninge og familie-sammenførte og styrket udgiftsstyring på området i kommunerne. Området er forligsbelagt frem til evalueringen af danskuddannelsesområde i 2015-2016, og ændringer frem til evalueringen skal således aftales i forligskredsen, jf. *appendiks 2*.

Appendiks 1

Forlængelse af den særlige uddannelsesordning

- Den særlige uddannelsesordning, der er aftalt mellem regeringen og Enhedslisten med Aftale om finansloven for 2013, forlænges med ½ år. Forlængelsen omfatter:
  - Forsikrede ledige, som har ret til uddannelsesordningen i 1. halvår 2013.
  - Forsikrede ledige, som opbruger retten til dagpenge i 2. halvår 2013.

Den særlige uddannelsesyndelse udgør fortsat 60 pct. af højeste dagpengesats (uafhængig af familie- og formueindkomst) for ikke-forsørgere og 80 pct. for forsørgere (uafhængig af ægtefælleindkomst og familieformue).

- Retten til den forlængede uddannelsesyndelse opnås fra det tidspunkt, hvor personens dagpengetilskud/ret til den særlige uddannelsesordning er opbrugt. Den forlængede uddannelsesyndelse kan opretholdes i 6 måneder inden for 12 måneder.
- Den samlede periode med dagpenge (herunder den midlertidige periodeforlængelse i 2. halvår 2012) og den særlige uddannelsesordning kan højst udgøre 4 år.
- Den eksisterende ret og pligt til uddannelse suppleres med en mulighed for, at ledige kan komme i virksomhedsrettede forløb (løntilskud og virksomhedspraktik, herunder fx i socioøkonomiske virksomheder), herunder så vidt muligt privat virksomhedspraktik og ansættelse med løntilskud i private virksomheder.
- Modtagere af særlig uddannelsesyndelse kan få befordringsgodtgørelse i forbindelse med aktive tilbud, svarende til de gældende regler i lov om aktiv beskæftigelsespolitik.
- De gældende regler for ret til seniorjob for personer omfattet af den særlige uddannelsesordning videreføres. Det er en betingelse for ret til seniorjob, at dagpengetilskudet er udløbet mindre end 5 år før efterlønsalderen, og at man ansøger om seniorjob senest to måneder efter udløb af dagpengetilskudet. Ret til seniorjob forudsætter a-kasse medlemskab og ret til efterløn.
- Det gælder, at personer, der overgår til den særlige uddannelsesordning i 2. halvår 2013, og som under ordningen får midlertidigt ordinært arbejde, har ret til at genindtræde i ordningen inden for referenceperioden på 12 måneder efter dagpengetilskudets udløb eller efter udløb af den første periode med særlig uddannelsesyndelse.
- Det er en betingelse for at bevare retten til den særlige uddannelsesyndelse, at modtageren er tilmeldt som ledig hos jobcentret og står til rådighed for arbejdsmarkedet, herunder:
  - er aktivt arbejdssøgende.
  - kan og vil overtage arbejde med dags varsel.
  - kan og vil medvirke i aktive tilbud og udnytte sine uddannelsesmuligheder.

- Kommunen afholder samtaler med den ledige og sikrer, at betingelserne for at modtage ydelsen er opfyldt. Kommunen udbetaler ydelsen.

Ny arbejdsmarkedsydelse

- Der indføres en midlertidig arbejdsmarkedsydelse for personer, som opbruger retten til dagpenge og/eller uddannelsesydelse. Den midlertidige arbejdsmarkedsydelse omfatter:
  - Ledige, som opbruger retten til den midlertidige uddannelsesordning i 1. halvår 2014.
  - Ledige, som opbruger dagpengereetten i 1. halvår 2014 og frem til udgangen af 1. halvår 2016.
- Den midlertidige arbejdsmarkedsydelse udgør 60 pct. af højeste dagpengesats (uafhængig af ægtefælleindkomst og familieformue) for ikke-forsørgere og 80 pct. for forsørgere (uafhængig af ægtefælleindkomst og familieformue).
- Retten til midlertidig arbejdsmarkedsydelse for ledige opnås fra det tidspunkt, hvor personens dagpenget/ret til den særlige uddannelsesordning er opbrugt.
- Personer, der opbruger dagpengereetten i 1. halvår 2014, får mulighed for at modtage den midlertidige arbejdsmarkedsydelse for ledige i op til 1½ år. Herefter udfases ydelsen med et kvartal pr. halvår, jf. tabel A1. Personer, der opbruger den 2-årige dagpenget i 2. halvår 2016 eller derefter, kan ikke længere modtage den midlertidige arbejdsmarkedsydelse.
- Den samlede periode med dagpenge, særlig uddannelsesydelse og den midlertidige arbejdsmarkedsydelse kan højst udgøre 4 år.
- For personer med ret til efterløn, der opbruger dagpengereetten, og som maksimalt har fem år til efterlønsalderen, indtræder retten til seniorjob tidligst, når retten til arbejdsmarkedsydelse ophører.
- Arbejdsmarkedsydelsen kan maksimalt udstrækkes over ydelsesperioden plus ½ år. Det gælder særligt for personer, der overgår fra den særlige uddannelsesydelse til arbejdsmarkedsydelsen, at perioden med de to ydelser maksimalt kan udstrækkes udover de to ydelsesperioder i forening plus ½ år.
- Modtagere af arbejdsmarkedsydelse kan få befordringsgodtgørelse i forbindelse med aktive tilbud svarende til gældende regler.
- Personer, der er overgået til efterløn eller er omfattet af seniorjobordningen, kan ikke indtræde i den midlertidige arbejdsmarkedsydelse.
- Det er en betingelse for at bevare retten til den midlertidige arbejdsmarkedsydelse, at modtageren fortsat er medlem af en a-kasse eller genindtræder i en a-kasse, er tilmeldt som ledig hos jobcentret og står til rådighed for arbejdsmarkedet, herunder:
  - er aktivt arbejdssøgende.
  - kan og vil overtage arbejde med dags varsel.

- o kan og vil medvirke i den aktive indsats.
- Jobcentret indberetter til a-kassen, såfremt jobcentret vurderer, at rådighedsforpligtigelsen ikke er opfyldt.
- A-kassen afholder rådighedssamtaler med den ledige senest hver 3. måned og tilser, om betingelserne for ydelsen er opfyldt. A-kassen udbetaler arbejdsmarkedsydelsen.

Tabel A1
Forsikrede lediges ydelsesperiode

Personer der opbruger/opbrugte den toårige dagpengereget i	Nuværende ydelsesperiode i alt, år	Ny forlængelse, år	Samlet ydelsesperiode, år	Heraf på dagpenge ¹⁾ , år	Heraf på særlige ydelser ²⁾ , år
Før 1 halvår 2013 ³⁾	3-4	0-1	4	2½-3½	½-1½
1 halvår 2013	2½	1½	3½	2	1½
2 halvår 2013	2	1½	3½	2	1½
1 halvår 2014	2	1½	3½	2	1½
2 halvår 2014	2	1	3	2	1
1 halvår 2015	2	½	2½	2	½
2 halvår 2015	2	½	2½	2	½
1 halvår 2016	2	½	2½	2	½
2 halvår 2016 og frem	2	0	2	2	0

¹⁾ Inklusive den midlertidige forlængelse af dagpengeperioden med ½ år i *Aftale om finansloven for 2012*.

²⁾ Både den særlige uddannelsesydelse og den midlertidige arbejdsmarkedsydelse udgør 60/80 pct. af højeste dagpengesats.

³⁾ Den samlede periode med dagpenge og de to særlige ydelser kan højst udgøre 4 år. Varigheden af den nye forlængelse afhænger af, hvornår den enkelte ledige opbruger den samlede 4-årige periode.

- Alle modtagere af den midlertidige arbejdsmarkedsydelse har ret og pligt til et virksomhedsrettet tilbud efter senest en måned på den midlertidige ydelse.
- Den virksomhedsrettede indsats skal have en varighed af mindst 13 uger af mindst 20 timer om ugen.
- Virksomhedsrettede tilbud omfatter privat løntilskud, offentligt løntilskud (der fastsættes maksimal varighed på 13 uger), virksomhedspraktik (af højst 4 ugers varighed), nyttejob (fastsættes til 20 timer om ugen for at sikre en 'timeafkløning', der typisk vil modsvare en overenskomstløn) og jobrotation efter både den ordinære og den supplerende ordning.
- Ledige uden en ungdomsuddannelse får ret til læse-, skrive- og regnekurser, såfremt en læse-, skrive- regnetest viser et behov herfor. For denne gruppe kan dette tilbud træde i stedet for det virksomhedsrettede tilbud.

- Ledige ufaglærte og faglærte med en forældet uddannelse på arbejdsmarkedsydelsen får ret til 8 ugers uddannelse efter afslutningen af ret og pligt indsatsen. Valget af uddannelse aftales med jobcentret.

Appendiks 2

Justering af danskuddannelse for voksne udlændinge

Alle udlændinge, der kommer til Danmark, modtager i dag det samme tilbud om ordinær danskuddannelse. De udlændinge, der kommer for at arbejde og studere, har først og fremmest brug for målrettede kompetencer til at begå sig på arbejdspladserne og i hverdagslivet. Hvis de ønsker at blive i landet i en længere periode, kan de også få brug for at tilegne sig mere formelle danskkompetencer. Flygtninge og familiesammenførte har fra start brug for grundlæggende danskkompetencer og skal fortsat modtage den ordinære danskuddannelse. En del flygtninge og familiesammenførte oplever imidlertid, at de nuværende tre års ret til danskuddannelse er for kort til at lære sproget ordentligt. Regeringen og Enhedslisten er enige om følgende justeringer:

- Ordinær danskuddannelse erstattes med den eksisterende introdansk-uddannelse til udenlandske arbejdstagere, studerende og au pairs, så denne gruppe kan tilbydes et fokuseret tilbud om danskuddannelse, som hurtigt styrker deres uddannelsesmæssige og arbejdsmarkedsrettede kompetencer.
- Der indføres en afsluttende modultest efter introdanskforløbet (svarende til modultesten på ordinær danskuddannelse). Med prøven sikres en korrekt indplacering på det rette modul, hvis en introdanskursist efterfølgende ønsker at fortsætte i et ordinært dansk-uddannelsesforløb efter introdanskforløbet. Efter introdanskforløbet får kursisterne ret til at blive indplaceret på den 3-årige ordinære danskuddannelse med mulighed for at aflægge en danskprøve, hvis de ønsker at styrke danskundskaberne yderligere. Undervisningen kan tilrettelægges fleksibelt, så sprogcentre gives mulighed for at gennemføre blandet undervisning med både kursister på introdansk og ordinær uddannelse på samme hold, hvis det pædagogisk og fagligt giver mening.
- Kurset i samfundsforståelse og dansk kultur afskaffes som et selvstændigt tilbud til alle udlændinge og emnene vil fremover indgå som led i den generelle danskuddannelse og i den øvrige integrationsindsats. Nyankomne udlændinge, særligt flygtninge og familiesammenførte, vil således fortsat få undervisning i bl.a. dansk demokrati, medborgerskab, den danske arbejdsmarkedsmodel, velfærdssamfundets grundprincipper og det danske uddannelsessystem som led i den ordinære danskuddannelse. Sprogskolerne forpligtes til at udlevere informationsmateriale om medborgerskab samt rettigheder og pligter i samfundet. I den sammenhæng vil der indgå oplysninger om den rådgivning og hjælp, der gives på bl.a. krisecentrene.
- Uddannelsesretten for personer under integrationsprogrammet (flygtninge og familiesammenførte) udvides fra de nuværende tre år til samlet fem år. Dermed sikres et kvalitetsløft og bedre tid til at gennemføre danskundervisningen for disse indvandrergrupper, der kommer til Danmark med meget forskellige baggrunde.
- Der foretages en evaluering af danskuddannelsesområdet i 2015-2016 med inddragelse af parterne på området.

- Udgiftsstyringen af området styrkes i kommunerne, fordi der har vist sig store forskelle i, hvad kommunerne betaler sprogcentre for sammenlignelige danskuddannelsestilbud. Det nuværende rådighedsbeløb på 80.750 kr. for integrationsprogrammet (flygtninge og familiesammenførte) og introduktionsforløbet (arbejdstagere, studerende og au pairs) justeres til henholdsvis 73.000 kr. for integrationsprogrammet og 50.000 kr. for introduktionsforløbet. Herudover udvides rådighedsloftet til også at omfatte udgifter til danskuddannelse for udlændinge, som ikke har nået at færdiggøre deres uddannelse inden for de givne frister.
- Kommunale og private uddannelsesinstitutioner ligestilles, så der fremover indføres opdeltede modultakster i de kommunale sprogcentre. Det betyder, at de kommunale sprogcentre fremover modtager betaling for et halvt modul ved påbegyndelsen af undervisningen og for et halvt modul ved den afsluttende test.

Aftaleparterne er endvidere enige om, at der i efteråret 2013 gennemføres en analyse med inddragelse af parterne på området af hensigtsmæssigheden af at indføre centralt fastsatte taxametre i afregningen med sprogcentrene med henblik på at sikre en mere ensartet kvalitet i tilbuddene om danskundervisning.

Aftalen indebærer samlede offentlige mindreudgifter på 158 mio. kr. i 2014, 197 mio. kr. i 2015, 229 mio. kr. i 2016 og 231 mio. kr. årligt fra 2017 og frem.

Appendiks 3

Finansiering af aftale om midlertidig arbejdsmarkedsydelse

De forøgede udgifter, der følger af at forlænge den særlige uddannelsesordning og indføre en midlertidig arbejdsmarkedsydelse, er fuldt finansierede ved målrettede omprioriteringer af andre offentlige udgifter, indtægter, puljer, reserver mv.:

- Der gennemføres en justering af tilbuddet om danskuddannelse for voksne udlændinge ved at fokusere undervisningen til arbejdstagere, studerende og au pairs, øge længden af uddannelsesretten for flygtninge og familiesammenførte og styrke udgiftsstyringen på området i kommunerne, *jf. appendiks 2*.
- Ordningen med 6 ugers selvvalgt uddannelse indenfor 6 måneder for personer under 25 år eller 9 måneder for personer over 25 år målrettes ledige med 4 måneders forudgående ledighed. Hvis en person er påbegyndt et uddannelsesforløb i sin opsigelsesperiode fra et arbejde, og uddannelsen strækker sig ind i personens ledighedsperiode, kan personen dog fortsætte med uddannelsen som selvvalgt uddannelse i op til 6 uger fra første dag i dagpengeperioden.
- Puljen til et uddannelsesløft, der er afsat på FL13, omprioriteres med 125 mio. kr. i 2014 og 86 mio. kr. i 2015.
- Derudover omprioriteres beskæftigelsesrettede puljer og reserver mv. for i alt 7 mio. kr. i 2013, 131 mio. kr. i 2014 og 18 mio. kr. i 2015.
- I aftalen om målretning af Forebyggelsesfonden er afsat i alt 43 mio. kr. til seniorpakker i 2014, som omprioriteres. Endvidere medgår 8 mio. kr. af de udsponerede midler i Fonden for Forebyggelse og Fastholdelse for 2014 som finansiering i 2014. Til gengæld afsættes 51 mio. kr. i 2015 og 51 mio. kr. i 2016, hvis anvendelse aftales mellem parterne i efteråret 2013.
- Statens indtægt forøges med 40 mio. kr. af ikke-hævede feriepenge samt af afkastet fra Arbejdsmarkedets Feriefonds kapital.
- Der sker en rebudgettering af ordningen for udbetaling af skatte kreditter for underskud i forbindelse med udgifter til forskning og udvikling, der er aftalt i forbindelse med FL12. Ordningen har et mindre omfang i forhold til det forudsatte på ca. 100 mio. kr. årligt.
- Reserven til grøn omstilling på 250 mio. kr. i 2014 og 30 mio. kr. i 2015 ændres til en flerårig profil med 100 mio. kr. i 2014, 130 mio. kr. i 2015 og 100 mio. kr. i 2016.
- Fra reserven på FL13 til nye initiativer anvendes 12 mio. kr. i 2013 og 30 mio. kr. i 2014. Til gengæld afsættes 15 mio. kr. i 2015 og 15 mio. kr. i 2016 til at muliggøre finansieringen af flerårige initiativer.
- Der disponeres ca. 35 mio. kr. fra indkøbsbesparelser i staten i 2014.

- Der tilvejebringes 85 mio. kr. i 2014 ved en rebudgettering af Fonden for Velfærdsteknologi, der indebærer, at den samlede størrelse af fonden er uændret, men at 85 mio. kr. rykkes fra 2014 til 2015.
- På grund af prisfald på offentligt indkøbte høreapparater er der opnået et merprovenu ift. det forudsatte på 138 mio. kr. i 2013, som disponeres.
- Tillægsbevillingsreserven reduceres med 100 mio. kr. i 2013 og 56 mio. kr. i 2014.

Tabel A 2
Finansieringselementer

<i>Mio. kr., 2013-priser</i>	2013	2014	2015	2016
Finansieringsbehov¹⁾	470	1.131	228	23
- heraf ref til 3 ugers uddannelse for uflaglærte	-	25	30	7
- heraf jobrotation for gruppen	-	13	15	3
Finansieringsforslag				
1 Danskuddannelse for udlændinge	-	158	197	229
2 Målrætning af 3 ugers selvvalgt uddannelse	53	160	150	145
3 Uddannelsespulje på Beskæftelsesministeriets område	-	125	86	-
4 Omprønering af beskæftigelsesrettede puljer og reserver mv.	7	131	18	-
5 Forebyggelsesfonden, indsats for arbejdsmiljø og mod social dumping ²⁾	-	51	-51	-51
6 Øget indtægt fra ikke hævet feriegodtgørelse	40	40	-	-
7 Skatte kreditter	120	110	100	90
8 Reserve til grøn opstilling ²⁾	-	150	-100	-100
9 Pulje til nye initiativer ³⁾	12	30	-15	-15
10 Indkøbsbesparelser i 2014	-	35	-	-
11 Rebudgettering af fonden for velfærdsteknologi ⁴⁾	-	85	-85	-
12 Prisfald på offentligt indkøbte høreapparater	138	-	-	-
13 TB-reserve	100	56	-	-
14 Reserve til senere udmøntning ²⁾	-	-	-72	-275
I alt	470	1.131	228	23

Anm.: ¹⁾ Drifts- og forsørgelsesydelsen til modtagere af arbejdsmarkedsydelsen er i lighed med den særlige uddannelsesydelse stærkt konjunkturfølsom og derfor uden for de respektive dellofter for drift og indkomstoverskud, ²⁾Negative fortegn indebærer, at der er reserve/pulje til rådighed.